№ 8 РІК ВИДАННЯ XV ЦІНА 1 КРБ. КИЇВ. КВІТЕНЬ 1955

перець

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

ДОРОГУ МИРУ!

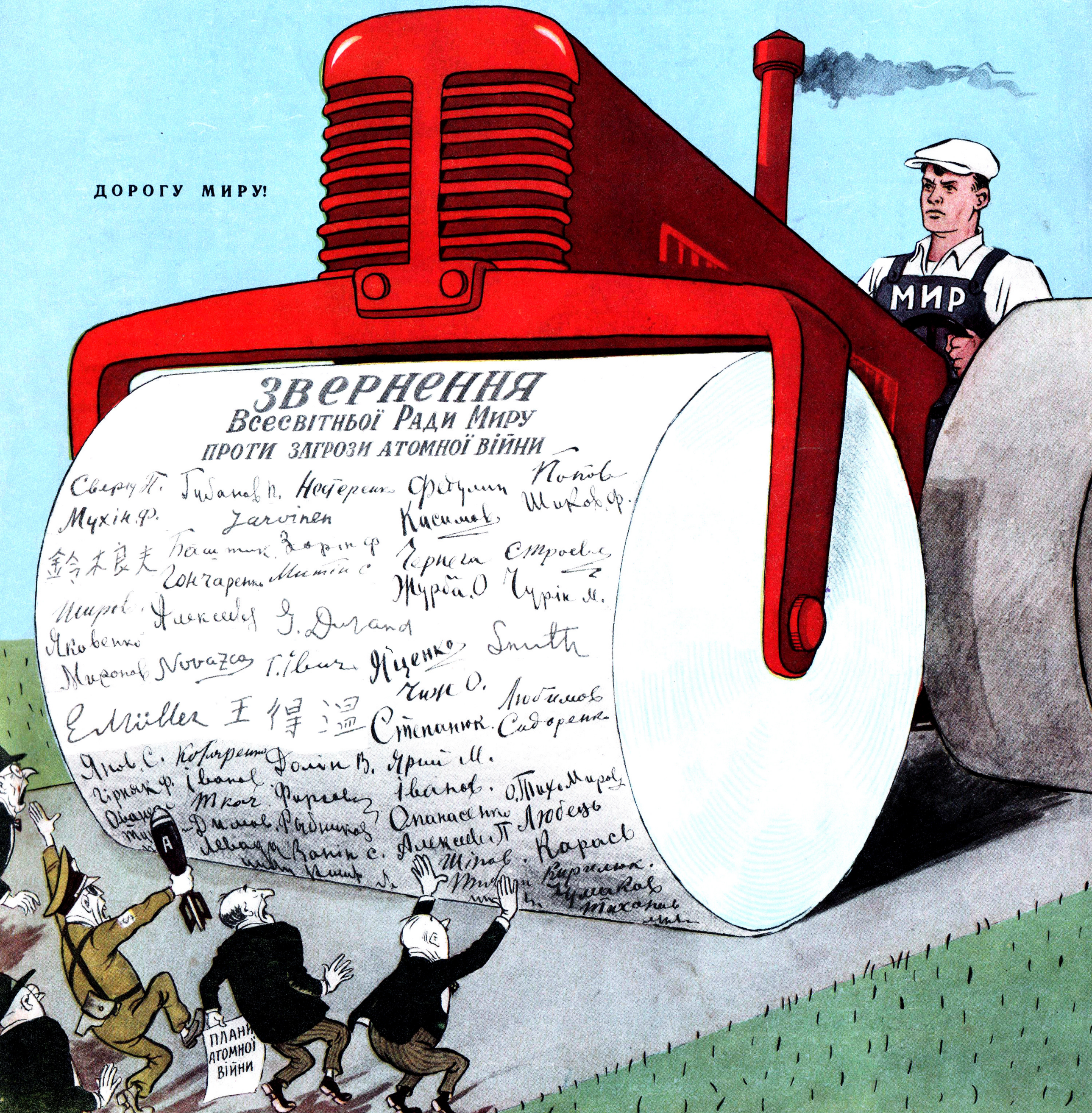

Дмитро БІЛОУС

Про діла колгоспні наші...

(ЧАСТІВКИ)

Про діла колгоспні наші
Ми вам заспіваєм.
Хай лунає пісня щастя
Над радянським краєм.

Гей, підспівуйте частівку,
Ми вам підіграєм.
Хай лунає пісня щастя
Над радянським краєм.

Орден Леніна прикрасив
Прапор України.
Рідна партія нас кличе
На нові вершини.

Гей, підспівуйте частівку
Гори і долини.
Рідна партія нас кличе
На нові вершини.

В нас годованії свині
Й поросят чимало.
Уродила кукурудза —
Значить, буде й сало.

Гей, підспівуйте частівку,
Щоб за серце брало!
Уродила кукурудза —
Значить, буде й сало.

Ми зібрали кукурудзу —
Качан повнозерний.
Як подбаєш — так і маєш
Як казав Озерний.

Гей, підспівуйте частівку
Про янтарні зерна.
Як подбаєш — так і маєш,
Як казав Озерний.

Хтось казав, важка культура,
Кукурудза тобто.
Без труда нема плода,
Як казала Хобта.

Гей, підспівуйте частівку,
До ладу примовте.
Без труда нема плода,
Як казала Хобта.

В милім я розчарувалась,
Біс його попутав,
Що він листя кукурудзи
З гарбузинням сплутав!

Гей, підспівуйте частівку, —
Як це може бути,
Що він листя кукурудзи
З гарбузинням сплутав!

Ковбаса, як кажуть люди,
То найкраща птиця.
Може той її впіймати,
Хто вміє трудиться.

Гей, підспівуйте частівку,
Грайте, веселіться.
Той достатки добрі має,
Хто вміє трудиться.

Якщо є в колгоспі силос,
Зеленая маса, —
Буде вдосталь у колгоспі
Молока і м'яса.

Гей, підспівуйте частівку
Суми, Львів, Черкаси.
Вдосталь ми дамо державі
Молока і м'яса.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

У ПАРИЖІ

— Кар-р-раул! На нашій вулиці свято!

Польська САТИРА

Недавно в Києві була влаштована виставка польського образотворчого мистецтва. Серед 500 художніх творів, експонованих на виставці, значне місце посідали гострі, актуальні, оригінально виконані роботи майстрів польської сатири.

Нижче друкуємо кілька репродукцій з творів польських сатириків.

Мал. К. ФЕРСТЕРА

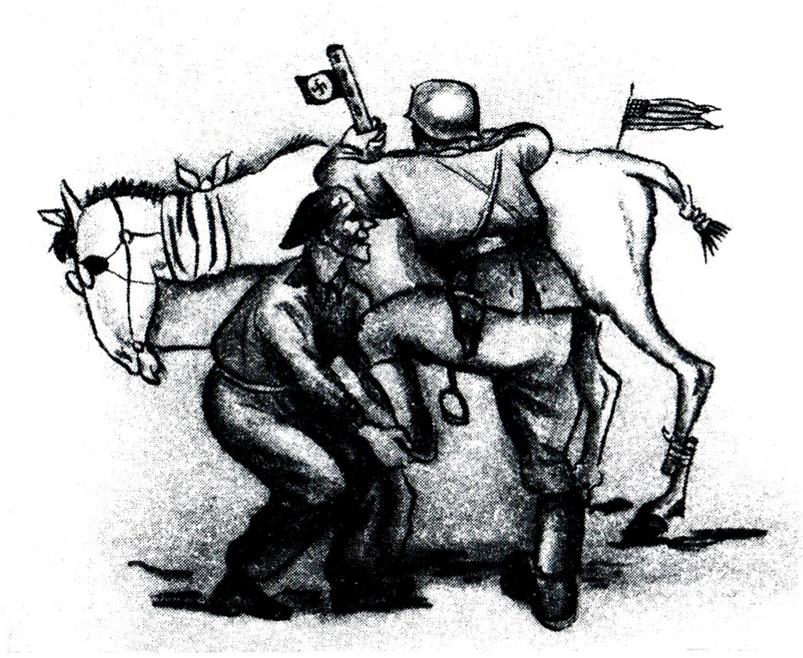

Мій кінь знає дорогу.

Мал. С. ГРАТКОВСЬКОГО і Є. ЯНКОВСЬКОГО

Вибори у США

Мал. Т. ТРЕПКОВСЬКОГО

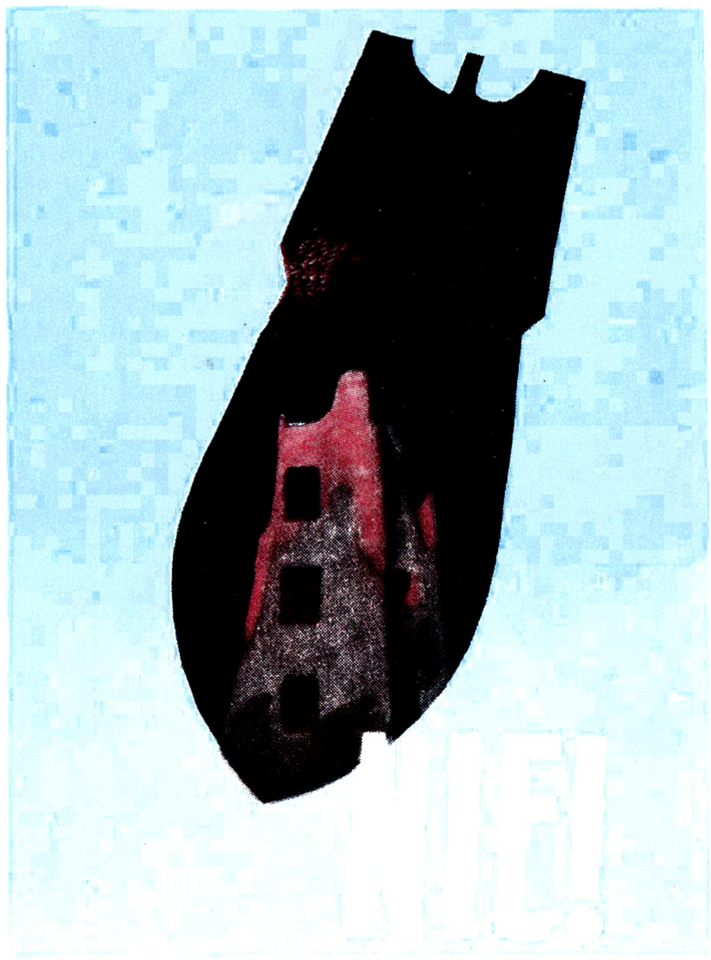

НІ!

Мал. В. БОРОВЧИКА

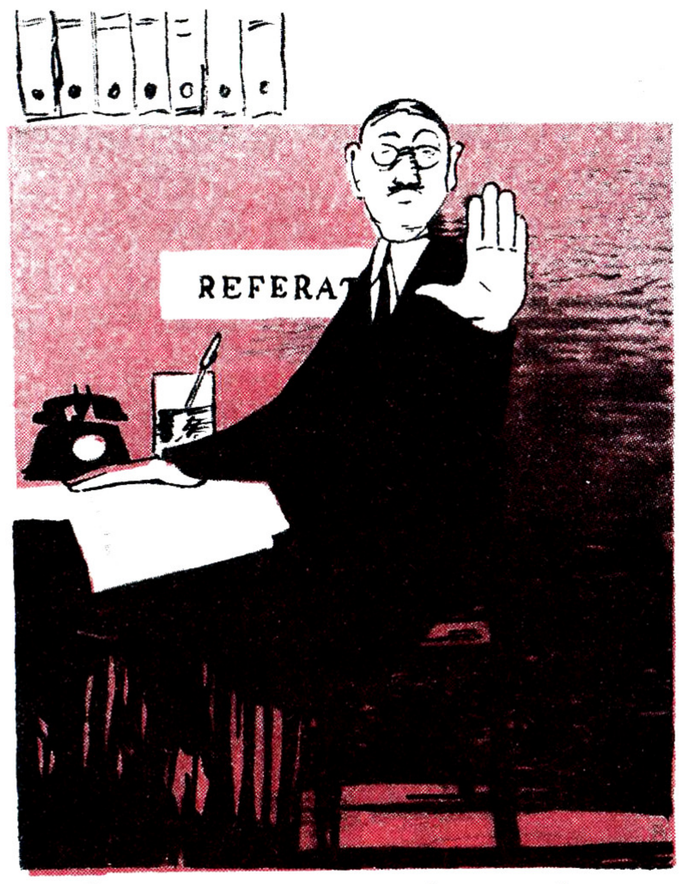

«Справа — не вовк, раніше — чайок».

Мал. З. ЛЄНГРЕНА

Критика і самокритика.

Іван ГОНЧАРЕНКО

Ілюстрації В. ГЛИВЕНКА

Вірьовочка

(ІЗ «ДУНАЙСЬКОЇ ПОЕМИ»)

Баян озвався лінивими басами,
а потім підголоски затягли
тонкими, запальними голосами —
й басам одразу жару піддали,
почав швидку, а звів на «Сон осінній»...
— Не ту, браток... Тут треба інший зміст,—
Якименко озвався,— не партійний
мотив оцей.—
Замовкнув баяніст.
— Пойми, браток, хіба не бачиш— серби.
Якраз не час наводити тоску.
Зміни пластинку.
Інше щось...
Тепер би
такої — ну...
Ну, знаєш сам яку! —
Навколо густо з'юрмились солдати:
— Ану, давай веселу!
— В самий раз!
— Попробую.
Якої ж вам заграти?
— А тої... про вірьовку.
— Ну, гаразд.
Грай душевно, гармоністе,
на провірені лади,
разом з пальцями вогнисте,
щире серце поклади!
(Гармоніст грає, примовляючи):
— Чули, хлопці, у берлозі
Гітлер, кажуть, зовсім схуд.
Геббельс лазить по підлозі...
— Гут на фронті?
— Ні, не гут.

Через це він і тоскує,
бо кінець собака чує.
Він тоскує об однім,
а вірьовочка — по нім.

Добре звіра б'єм! Порядок.
Де ж вірьовка? Хто із вас
з дому взяв на цей випадок
ту вірьовку про запас?

«Ось вона!..
Пустіть Полтаву!
Попрошу я кілька слів...
Ця вірьовочка на славу —
дід Явтух для рейху плів!

Щоб здавить Адольфу пельку
на петельку на тугу,
виростали конопельки
на полтавському лугу.

Вся моя родина дбала,
щоб росли вони як слід.
Батько сіяв, мати брала,
баба матірку тіпала,
а крутив вірьовку дід.
«Од Києва до Лубен
насіяли конопель.
Дам лиха закаблукам,
закаблукам лиха дам,
достанеться й передам!»

І пішов, пішов, пішов,
тільки тупіт підошов!
Тільки стуки-перестуки,
тільки крешуть закаблуки!

* * *

А за ним другий боєць
вилітає у танець!
Як трусне чуприну русу:
Эх, дазвольце беларусу!

Я з вёсачкі беларускай...
Ёсць у нас «сноровочка»!
Да з пянькі, пянькі бабруйскай,
вось яна — вяровачка!

Беларусь у вяроўцы гэтай
поўнасцю упэўнена:
партызанамі вяроўка
сто разоў праверана!
Ёсць вяроўка!
Не зявай —
у пятлю Гітлера давай.

«Як Лявоніху Лявон палюбіў —
Ляванісе чаравічкі купіў.
Ляваніха душа ласкавая,
Чаравічкамі паляскавае».

— Аса!
— Плеск рук,—
роздайся, круг!

Кавказу коло дай!
Із гір, з-над хмар,
з чинар, на луг
Шуми,
грими,
спадай!..
А-а-й!
—Добра джутова вірьовка
виросла в Колхіді.
Запевняю вас — не буде
Гітлер у обиді.
— Аса!
Плеск рук,—
роздався круг.
Літа в кругу
кацо — наш друг.

* * *

Шкутильгаючи на праву
І на ліву, як на гріх,
в коло вийшов кучерявий...
Жарти, вигуки і сміх.
— Як же ти рішився, друже!
— Краще в госпіталь приляж!..
— Затяни ремень потуже
и обратно на массаж!..

Кучерявий тре коліна:
— За совет спасибо, друг.
Есть надежда — до Берлина
разойдусь.
И...
— Дайте круг!
— Гармонист, меха пошире!
Темп, дружище, вихревой —
самой быстрой, лучшей в мире
нашей русской плясовой...—

І пішов кружить, мов дзига,
під комаринський мотив,
завертівся краще сига,
швидше голуба летів.

Одбиває каблуками,
і навприсядки пішов,
по халявах б'є руками,
дістає до підошов.

Кружеляє вихром, скоком,
аж потоком обвіва!
Ненароком пройде боком,
примовляючи слова:
«Молодцы, друзья-солдаты,
говорю вам от души:
хороши вы все, ребята,
ваши песни хороши.

Что ж касается веревки
нашей русской изготовки —
с первых дней войны припас!..
Хороша пенька у нас,
и веревка-то не хуже!
Бьем фашистов не дубьем,—
знаешь сам, полтавский друже,
скоро в логове добьем!»

ДОБИЛИ!

БУВАЄ І ТАКЕ

З малюнка М. Кирилова
у газеті «Вінницька правда».

Підняли...

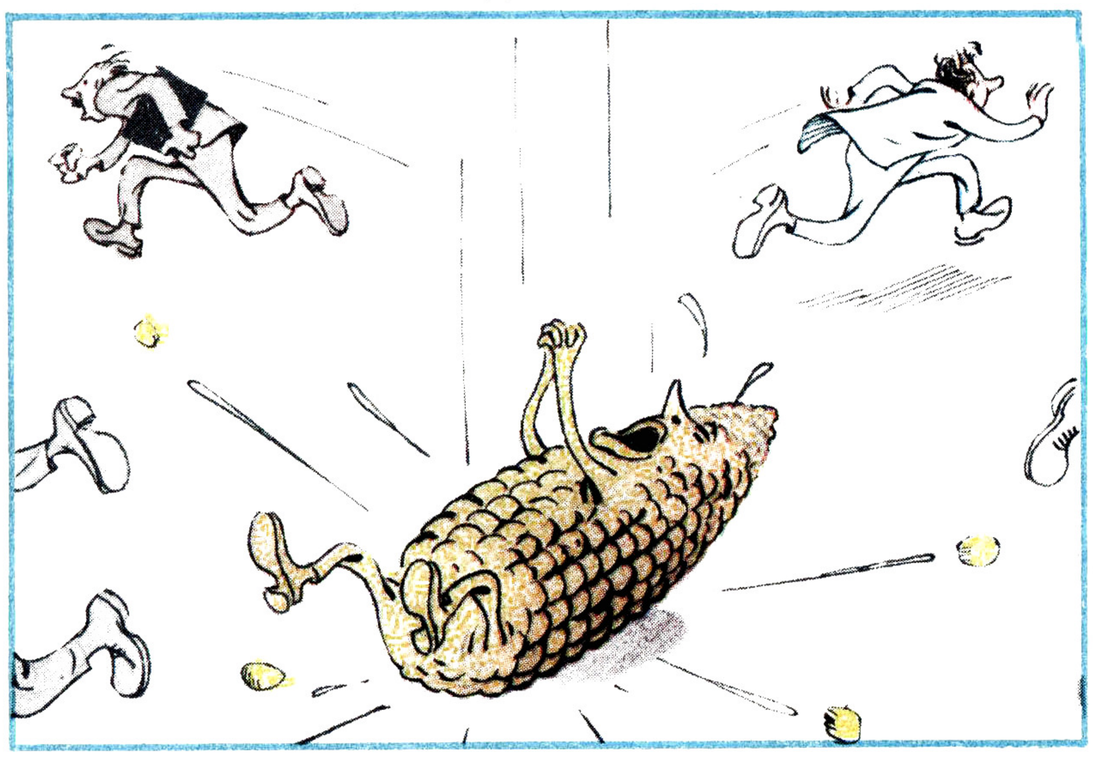

...й покинули

Л. ВАСЯНОВИЧ

ПАРА СЛІВ

Зав доповідь скінчив і втомлено сів.
Затим почалися дебати.
Підвівся заступник: «Прошу пару слів.
Я коротко хочу сказати...»
Зійшов на трибуну, папери розклав,
Всміхнувся присутнім медово
І все, що ось тільки-но виклав тут зав,
Він знов повторив слово в слово.
Розтяг, роз'ялозив, підкинув свого
(Про успіхи нові, про славу)...
І вийшов «короткий» той виступ його
Ще довшим, ніж доповідь зава.
Можливо, ще довго б він так говорив,
Літав би думками за хмари,
Та крикнули з зали: «Просив пару слів,
А, бач, уже з лоба йде пара!»

с. Бігунь,
Житомирської області.

НЕРОБОЗАХИСНА СТАНЦІЯ

У просторому кабінеті директора лісозахисної станції по один бік директора сидів його заступник по політчастині т. Скляров; по другий — другий заступник і головний механік т. Яцик; по третій... Пробачте, хоч третього боку у директора станції т. Пончка і немає, все ж третій заступник (він же і головний лісомеліоратор) т. Масляк у нього є.

Далі сидів середній командний склад: старший бухгалтер, чотири начальники дільниць, чотири дільничні механіки, інженер-плановик, нормувальник, старший механік.

Молодші командири були представлені завгоспом, комірником, технічним секретарем і т. д. і т. п.

Словом, добрих два десятки командирів зібралися на чергову «планерку» раду радити, що сьогодні робити, куди руки прикласти.

— Пора вже й починати... Кого ще чекаємо?— спитав хтось.

— Як кого? Трактористів. Не можна ж без виробничого колективу планувати робочий день.

Нарешті, з'явився і виробничий колектив. Він зайняв пару стільців біля дверей і «планерка» почалася.

— Ви вчора що робили? — запитав директор головного механіка т. Яцика.

Головний механік почервонів:

— Оглядав трактори, щоб були справні.

— Значить, ви й сьогодні оглядатимете трактори, щоб були справні. А ви? — директор глянув у бік свого другого заступника.

Головний лісомеліоратор теж почервонів:

— Об'їжджав лісодільниці і дивився, як там насадження...

— Значить, ви і сьогодні об'їдете лісодільниці і подивитесь, як там насадження,— дав керівну вказівку т. Пончко.— А ви що вчора робили? — спитав директор у трактористів.

— Нічого, самі знаєте, цілий місяць уже простоюємо.

— Гм-м... Нічого... Значить, ви будете і сьогодні простоювати...

Невже й справді на лісозахисній станції відбуваються такі «планерки»?

Відбуваються! Бо без них важко було б знайти корисне діло для кожного з двадцяти працівників адміністративно-управлінського апарату, з яких складається майже весь колектив цієї установи.

Лісозахисна станція оснащена різною технікою: тут є вісім потужних тракторів, дві автомашини, пересувна механічна майстерня. Але угіддя станції настільки мізерні, що застосовувати одночасно всі механізми немає ніякої можливості.

Порадившись, начальники мудро вирішили здати два трактори в оренду районній конторі живого захисту Львівської залізниці. А куди ж решту тракторів дівати? Не простоювати ж їм і далі! Подумали, подумали і поставили чотири трактори на прикол, чи то пак... на профілактичний ремонт. А двома тракторами, що залишилися в експлуатації, без напруження було виконано торішній план. Отож на кожного працюючого тракториста припало... по десять керівників.

Але якщо з виробничниками і технікою директор з горем пополам упорався, то розподіл обов'язків між інженерами і техніками його таки остаточно доконав. І справді, як, наприклад, зробити так, щоб кожному з чотирьох штатних начальників дільниць і стількох же дільничних механіків діставалося по одній дільниці, коли на станції їх всього три?

Ламають над цим голову плановики, чухає потилицю директор, тиняються начальники з кутка в куток та все думають, думають, думають... Тільки двічі на місяць тут спостерігається справжнє пожвавлення: в дні видачі заробітної плати...

Від такої служби стало соромно самому директорові станції т. Пончку. Почав він писати до служби колії Львівської залізниці, до своїх керівників, щоб переглянули штати станції. Але там на нього тільки прицитькнули:

— Скоротити штати зараз не штука, утримати їх — оце задача. Тут потрібна мудрість і начальницька повороткість!

Через ту чиновницьку мудрість лісозахисна станція в Зимніх Водах перетворилася на пристановище для нероб.

А. ІЛЬЧЕНКО.

Ст. Зимні Води,
Львівської залізниці.

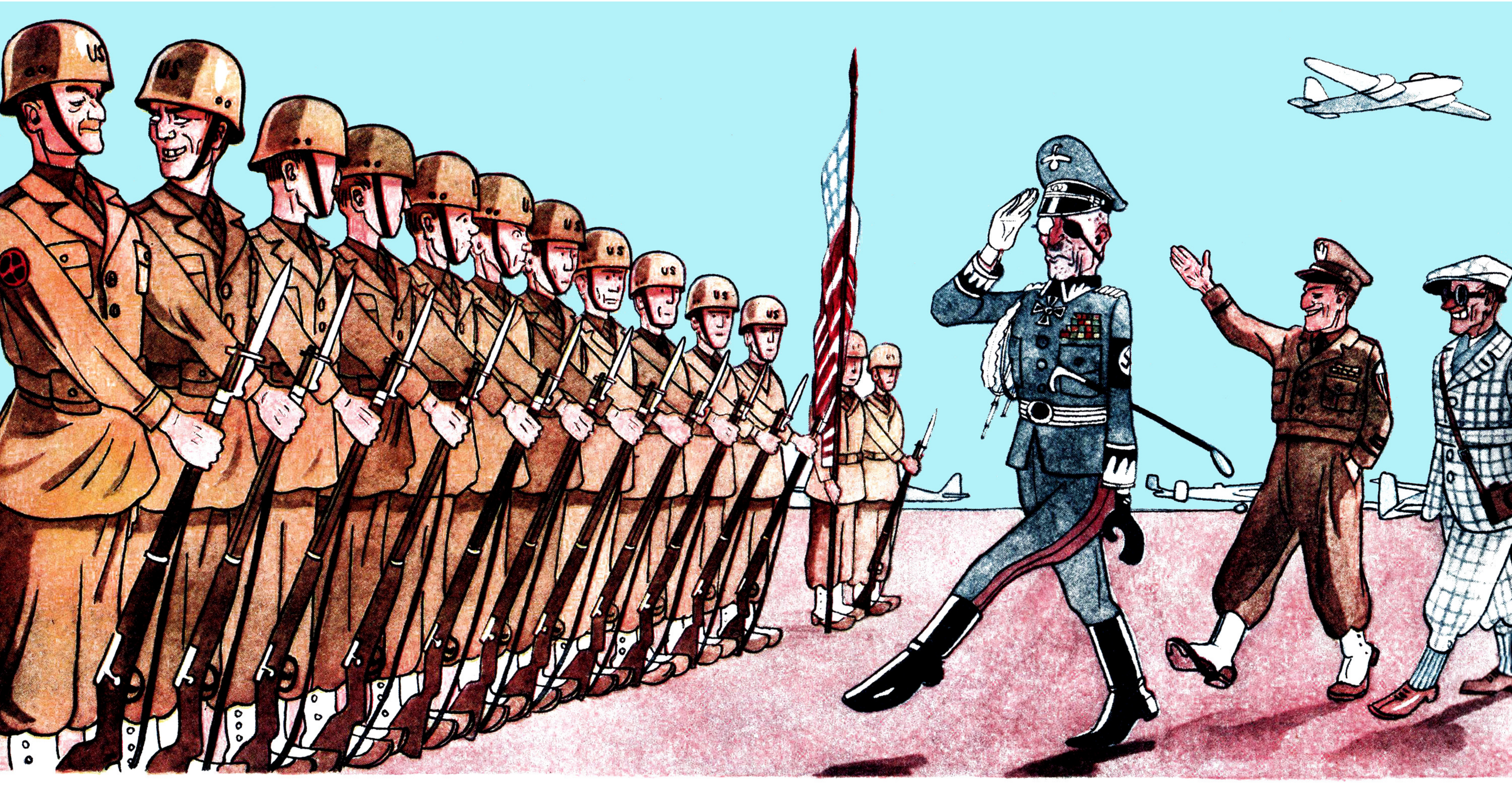

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

ЧЕРЕЗ ДЕСЯТЬ РОКІВ
(Битий гітлерівець у Штатах)

— Десять років тому я вартував його, як воєнного злочинця, а тепер стою в почесній варті.

ГЕНЕРАЛ ВІД СПЕКУЛЯЦІЇ

У стародавній Греції одного разу судили молоду афінську жінку Фріну за легковажність і підрив сімейних підвалин. Як видно з судових протоколів, Фріна і не мала на думці виправдуватись. Вона взагалі не вимовила на суді жодного слова. Та їй і не потрібні були ніякі оборонні промови: сиві й лисі судді були так зачаровані красою легковажної Фріни, що не тільки виправдали її, але ще й вирішили відзначити її красу. Висловлюючись термінами, поширеними в сучасній зоні американського способу життя, її було проголошено «міс Грецією».

Коли ми тепер перенесемося з стародавніх Афін до найсучаснішого Вашінгтона, то побачимо, що нинішні американські сенатори, так само, як і колишні афінські судді, піддаються чарам осіб, чию долю вони вирішують.

Недавно перед сенатською комісією по закордонних справах став генерал Джуліус Холмс, якого містер Фостер Даллес хотів призначити американським послом в Іран. Для такого призначення потрібна була згода цієї сенатської комісії.

Генерала Холмса аж ніяк не можна було назвати прекрасним Аполлоном: ніс у нього був зовсім не класичний і стирчав трохи навскіс, багрова гуля окупувала значну територію на лівій вилиці. Але ці деталі не завадили генералові полонити сенаторські серця. Расові якості генерала були на найвищому рівні, його войовничий запал цілком задовольняв найвибагливіших паліїв війни.

На такому ж високому рівні була і діяльність генерала як бізнесмена.

— Скажіть, будь ласка,— запитав Джуліуса Холмса голова комісії,— ви вклали в один нафтовий бізнес 10 тисяч доларів, а заробили 270 тисяч доларів. Чи не занадто це великий прибуток і чи не було тут порушення законності?

— Та що ви!! — самовдоволено посміхнувся генерал. — Це ж була спекуляція!

Як відомо, слово спекуляція звучить для стопроцентних американських бізнесменів, як небесна музика. У цьому слові — шелестіння доларів, сяйво чекової книжки, розкішні палаци у Флоріді, сніжнобілі яхти на блакитних хвилях Мексіканської затоки...

— Так, — повторив генерал, — це була чистісінька спекуляція. Я рискував капіталом, який я вклав у цей бізнес, і мій заробіток був цілком законною нагородою за риск!

Сиві афінські судді не дивились так закохано на красуню Фріну, як вашінгтонські сенатори на багрову гулю генерала Джуліуса Холмса. 270 тисяч за 10 тисяч!

Його було одноголосно визнано найкращим кандидатом на пост американського посла в Ірані.

Найкращим кандидатом для даного моменту, коли американські й англійські нафтовики знову захопили іранську нафту і коли Іран посилено перетворюється на плацдарм американських агресорів.

Уявіть собі тільки: ціле море пального до послуг палія. І який неосяжний простір для спекуляції!

Так американський генерал від спекуляції причарував серця вашінгтонських сенаторів.

Так була затверджена кандидатура Джуліуса Холмса на пост американського посла в Ірані...

Б. КАМІНСЬКИЙ.

Сергій ШВЕЦОВ

ЧАНКАЙШИХА

Жінка Чан Кай-ші заявила: «Я цілком певна, що континент буде завойовано. Як і коли, я не можу сказати, але наші погляди весь час націлені до цієї мети».

Ця войовнича жвава дама
Напевне вижила з ума.
І ми сказать їй хочем прямо:
— Мадам! Бундючитесь дарма!

Вас жде давно фінал печальний.
Як не верти, як не крути,
А вам в Китай континентальний—
Ніколи більше не ввійти!

Ваш муж—банкрот. Пусті погрози!
Вони Китай не устрашать.
Він скоро викине з Формози
І вас і ваших чанкайшат!

ОСАТАНІЛИЙ «ДЕМОКРАТ»

Датський соціал-демократ Ерхард Якобсен заявив: «Якщо йдеться про війну з Росією, я готовий співробітничати хоч із самим сатаною і глибоко жалкую, що нам не вдалося розмістити в Данії іноземні війська».

Проти радянського народу
Сичить він, молячись війні,
Й готов служити на догоду
Самому Саму-сатані!

Пнучись до нього у компанію,
Іуда лле жалі свої,
Що ще не вдерлись досі в Данію
Заокеанські палії...

Вбачає зрадник щастя нації
В американській окупації!

Переклад С. ОЛІЙНИКА.

НОМЕРНИЙ БАРАН

З Іваном Андрійовичем ми познайомилися п'ять років тому на районній сільськогосподарській виставці.

— Це наш іменинник,— сказав голова райвиконкому, знайомлячи мене з атлетом років сорока.— Дивіться — богатир не тільки ростом, а й ділами.

Біля павільйону колгоспу «Нива», який очолював Іван Андрійович Безовечко, було людно. Тут возилася з своїм нехитрим обладнанням виїзна бригада обласного радіо.

— Іванові Андрійовичу наш обласний привіт! — вигукнув худорлявий син ефіру, довгими пальцями, наче гребінкою, відкидаючи з чола чорну шевелюру.— Прекрасно! Зараз ми загнуздаємо техніку, і радіо — найбільше досягнення епохи — біля ваших ніг.

Через пару хвилин тоненький голос чорнявого дрібно затріщав:

— Товариші радіослухачі,— поспішав чорнявий,— наш мікрофон встановлено у найвизначнішому місці районної сільськогосподарської виставки. Ми ведемо передачу з павільйону колгоспу «Нива». Разом з численними відвідувачами ми милуємось чудесним експонатом, виставленим тут. Що це за експонат? Це, дорогі радіослухачі, баран, і не звичайний баран, а № 3364. Ми стоїмо поблизу цієї розкішної тварини. Ви чуєте її бадьоре бекання... Чому ж цей баран тут? — вів далі син ефіру.— Чому він викликає такий бурхливий інтерес? Про це ми запитаємо в голови колгоспу, шановного товариша Безовечка...

Голова колгоспу, не поспішаючи, розгорнув папірець і, роблячи паузу після кожного слова, прочитав:

— Баран номер 3364 є нашою великою гордістю і знаменитістю. Чому? Тому, що ми щорічно настригаємо з нього по 20 кілограмів тонкої шерсті.

— Скажіть, Іване Андрійовичу,— чорнявий знову підсунув мікрофон до себе.— Чи багато у вас таких високопродуктивних баранів та овець?

— Ні,— знову прочитав по папірцю Безовечко.— Поки що тільки один баран, але сподіваюсь, що в наступному році зумію порадувати радіослухачів цілою вівцефермою.

Навколо заплескали в долоні.

— Ви чуєте ці оплески,— проказав у мікрофон чорнявий.— Вони адресовані тому, з чиїм чудесним експонатом ми тільки-но познайомились.

Через рік мені довелося побувати в цьому ж районі. І я, цілком природно, не міг не поцікавитись долею експоната номер 3364.

— Це можна, — сказав директор МТС. — Зараз туди направляється екскурсія з сусідніх колгоспів. Їдьте разом з екскурсантами. Вони там вивчатимуть...

— Вівчарство?

— Барана номер 3364. Рекордсмен! Рідкісний представник своєї породи. Не баран, а чудо природи! Весь колгосп прославив.

«Чудо природи» ми застали в гордій самотності. Воно перебувало в спеціально побудованому приміщенні, яке нагадувало казковий теремок.

— Красунь! — вигукували екскурсанти. — Ану покажи, Іване Андрійовичу, всіх твоїх красунів. Скільки тепер у тебе тонкорунних?

— Ф-ф-ферма ще в стадії... організації, — замурчав під ніс голова.— З приміщенням затримка, та й з кормами тугувато. Але через рік-два,— ожив Безовечко,— приїжджайте. Ось тоді побачите нашу племінну отару!

...Через два роки Іван Андрійович привіз барана № 3364 на обласну сільськогосподарську виставку. Колись гордий представник баранячого племені тепер помітно постарів. Він уже не міг довго стояти на ногах, цілими днями лежав на строкатій ряднині, тупо дивлячись на відвідувачів.

Екскурсовод детально розповідав про далеких і близьких предків експоната, виведеного на науковій станції і в свій час переданого колгоспові «Нива». Він навів фантастичні цифри шерстеносності барана і повідомив, що колгосп «Нива» ставить перед собою завдання у найближчий час мати не одного такого представника, а цілу отару племінних овець.

Гора з горою не сходиться, а людина з людиною... Коротше кажучи, недавно ми знову зустрілися з Іваном Андрійовичем в обласному центрі.

— Яким вітром? Звідки, куди?

— Поспішаю. Поспішаю на курси по підготовці голів колгоспів.

— Вчитися?

— Цього ще невистачало,— з образою в голосі промовив Безовечко.— Ми вже, слава богу, грамотні. Запрошують інших вчити, показувати, демонструвати.

— Чи не бара...

— Його,— чомусь невесело промовив Іван Андрійович.— Давайте поїдемо разом, подивимося.

У просторому навчальному залі я побачив знайомий експонат. Тепер він стояв непорушно на дерев'яній підставці, очі його потухли, фігура якось зібгалась, тільки розкішна шерсть блищала як і раніше.

— Здох від старості,— зітхнув після лекції Безовечко.— Ми зробили з нього оце чучело. Зняли шкіру, набили ватою, щоб демонструвати чудесні якості.

— Ну, а як з племінною отарою?

— Яка там отара? — спалахнув Іван Андрійович.— Не так легко, брат, все робиться! Для цього треба мати хороших племінних баранів. А де їх відразу візьмеш? Ось дістанемо хоч одного, тоді вже якось зробимо. А поки що нема...

В. ПОДОЛЬСЬКИЙ.

м. Миколаїв.

СПОЧИВ НА ЛАВРАХ

Мал. Л. КАПЛАНА

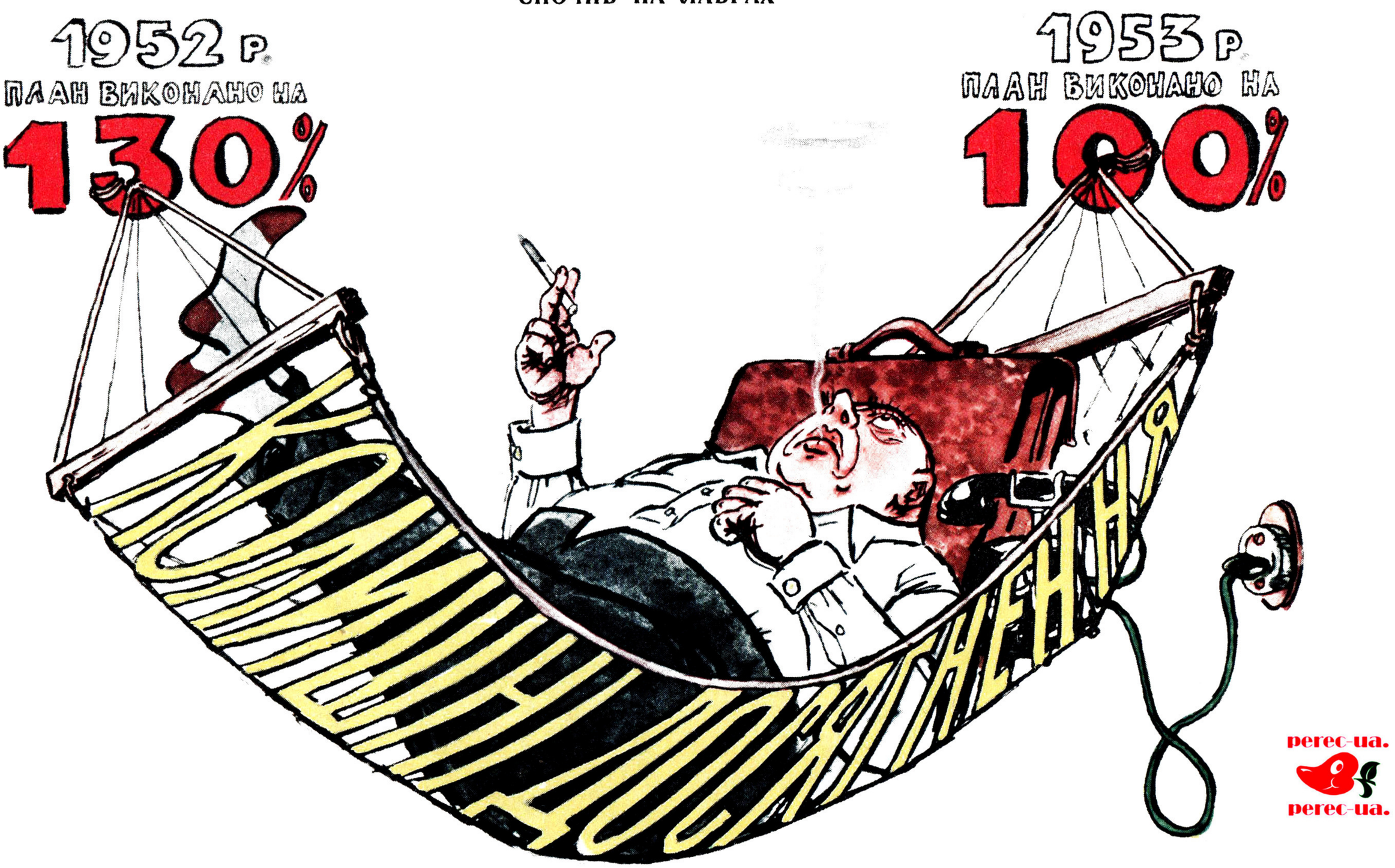

perec-ua.
perec-ua.

БЛУДНИЙ ТАТКО

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Татку, куди ти?!

— ...Ось я, синку, й повернувся! А ти, дурненький, плакав.

НЕ ТЕ ПОКАЗАЛИ!

Торік у Куликові, Львівської області, було зроблено добре діло: встановлено районну дошку пошани. Дошка прикрасилася портретами передовиків. Весь район знав кращих трудівників села і пишався ними. Шкода тільки, що в підписах під портретами було трохи наплутано. Це, звичайно, неприємно дивувало людей, справедливі нарікання викликало.

— Нічого, не хвилюйтесь, товариші, — запевняв тоді голова виконкому т. Копчик. — Це більше не повториться.

І, дійсно, помилка не повторилася. Цього року на дошці з'явилися нові портрети. У підписах уже помилок немає. І не може бути! Не може бути тому, що підписів під портретами зовсім не поставлено...

Зупиняються люди біля дошки, знизують плечима, дивуються.

Подобається дошка тільки неписьменним дошкільнятам: товпляться вони біля неї, розглядаючи портрети «тьотів і дядів». Їм і без підписів все зрозуміло.

Було в Куликові зроблено й друге добре діло: встановлено дошку показників виконання колгоспами зобов'язань.

Стоїть вона під вікном кабінету першого секретаря райкому КПУ т. Добровольського, майже нічиєї уваги не привертаючи.

На ній — торішні показники...

І свідчить тепер дошка пошани про те, що в Куликові не хочуть передовиків по-справжньому шанувати. А дошка показників показує, що там хороші, потрібні справи не вміють доводити до кінця.

ВОВК ТА ЯГНЯ

(БАЙКА)

Одного разу серед дня
До річки забрело Ягня.
Аж суне Вовк і до Ягняти:
— Я з'їм тебе, прокляте!.. —
Ошкірився Вовчисько...
Враз —
По ребрах іклом тільки лясь!..
— Та на тобі лиш кості й шкіра! —
Осікся Сірий...

— Назад, в кошару, зараз же чухрай.
Знайди завферми й передай:
Якщо й надалі доглядати
Він буде так ягнята,
То я прийду і з'їм його колись...

Отож, завферми, бережись!

Юрій КРУГЛЯК.

КРИТИК «ЗНИЗУ»

Мал. С. САМУМА

— Ну, куди отам в області дивляться! Тут довгоносик заїдає, а вони й досі не спустили директиви про боротьбу з шкідниками.

БЕЗДОННИЙ КОЛОДЯЗЬ

Республіканська контора «Укрбурвод», якою керує Яким Григорович Калинович, освоїла новий тип колодязя — бездонного.

Ось як проходило це освоєння.

Уклала артіль ім. Кагановича, Ново-Георгіївського району на Кіровоградщині, договір з «Укрбурводом» на будівництво одного колодязя.

А «Укрбурвод» взяв та замість одного викопав два.

В одному колодязі на глибині 70 метрів бурильники навічно поховали свердло і воно собою перекрило шлях до води.

У другому колодязі свердла нема, але й води — теж нема. Щоправда, була колись. Цілу склянку води видобули, та всю її в урочистий момент здачі колодязя в експлуатацію випив представник «Укрбурводу».

Все це обійшлося артілі ім. Кагановича в 45 тисяч карбованців.

Від артілі ім. Жданова, того ж таки Ново-Георгіївського району, «Укрбурвод» ще торік, у липні, одержав 15 тисяч карбованців авансом на будівництво колодязя.

Одержав, але й досі нічого не збудував.

Отак 60 тисяч колгоспних карбованців провалилося в касу бурильників.

Провалилося, як у бездонний колодязь.

Оце й є той новий тип бездонного колодязя, освоєного «Укрбурводом», яким керує Яким Григорович Калинович.

Марки і помарки

Як тільки зайдеш у мартенівський цех заводу «Азовсталь», зразу ж згадуєш слова Маяковського: «В сто сорок солнц закат пылал»... Але хоч тут палає і кипить, ніхто не скаже, що сталевари знайшли собі «тепле місце». Для тих, що люблять відлежуватись на печі, мартенівська піч не підходяще місце. Біля цієї печі треба вдень і вночі битися за метал.

Кілька місяців на дошці виробничих показників цеху стоїть цифра «100» та ще й з хвостиком. І якби кинути на вагу лише один той хвостик, то він заважив би тисячі тонн. Треба сказати, що цей хвостик дуже рухливий: то він закручується вгору, і тоді всі радіють, то підгинається донизу, і тоді сталевари стають похмурими.

— Не витримують марки,— пояснили нам.— Минулого року доменщики і прокатники «Азовсталі» завоювали першість у Всесоюзному змаганні, а сталевари залишилися позаду. Рік їм попався короткий,— не вистачило шести днів, щоб виконати виробничий план. Цього року краще. Завод виконує план по всьому металургійному циклу. Головне, щоб окуляри не підвели.

— Які?

— Сталевари працюють у синіх окулярах, а як заміняють їх на рожеві, все йде шкереберть. Така вже звичка у де-кого. Як тільки трошки наперед вибіжить, так і починають дивитися на все крізь рожеві окуляри. А для радості поки що підстав нема.

Цех не музей, але тут можна бачити і сучасну першокласну, і первісну техніку. Для підмазування, приміром, передніх стін мартенівських печей щозміни треба мати близько двох тонн розмішаної глини. А місять її звичайною лопатою. Чому ж не поставити глиномішалки? Глину подають великими «ложками». Такою ложкою можна зачерпнути стільки каші, що її вистачило б для цілого полку. І ось цю ложку, завантажену глиною, повертають руками. А чому б не поставити блоки? Отвори очищають з допомогою лома і кувалди за принципом: «Гей, ухнемо!». Чому ж не користуються буром? Виливниці накривають вручну, а чому не краном?

— Звикли,— кажуть робітники.— Раніше хоч раціоналізатори торсали керівників цеху, а тепер і раціоналізаторів не помічають.

І справді: в 1953 році було подано 160 раціоналізаторських пропозицій. Більшу частину їх протримали під сукном. І от — в наступному, 1954 році було подано лише 51 пропозицію.

— Як же так? — дивуємось.— Адже начальник мартенівського цеху т. Слепканьов також раціоналізатор.

— Правда,— відповідають.— Він застосував новий технологічний процес, який підвищив продуктивність кожної печі на 4,4 процента. Та доведеться, видно, подати ще одну раціоналізаторську пропозицію. Щоб т. Слепканьов раціоналізував і своє ставлення до раціоналізаторів.

Важким був шлях мартенівців до ста процентів виконання плану. Чимало винахідливості й наполегливості виявили вони, щоб покрити борг, який утворився торік. І все ж не покрили. Проте багато сталеварів зустріли 1955 рік, маючи на своєму рахунку значну кількість понадпланового металу.

Із сталі, яку зварив понад план сталевар Веніамін Кореньков, можна зробити 100 гусеничних тракторів, 100 плугів до них, 78 комбайнів, 170 самохідних косарок. Цієї техніки вистачило б для цілої МТС. А скільки ще нових МТС могли б озброїти сталевари, якби вони варили сталь швидше? Кому, кому, а їм треба було поспішати, щоб надолужити оті шість днів. А отже — ні. Швидкісні плавки на «Азовсталі» зменшувались, а тепер їх майже нема.

— Час швидкісних плавок минув,— каже т. Слепканьов.— Те, що раніше вважалося швидкісною плавкою, тепер стало нормою. Резерву часу вже нема.

— Але ж не так давно колектив печі № 8 на чолі із сталеварами Рубановичем, Смотровим і Кустовим зробив 14 швидкісних плавок!

Проте у начальника цеху і на таке зауваження припасена відповідь:

— Сталевар,— каже він,— інколи може випередити графік. Але це не досягнення, а випадок.

«Чи не занадто чорні окуляри у начальника цеху? — подумали ми.— Невже магнітогорські сталевари випадково зробили за два місяці близько двох тисяч швидкісних плавок?» І запитали:

— Виходить, сталевар тут ні до чого?

— Все залежить од віку печі,— пояснив начальник цеху.— Кожен сталевар може перевиконати план на молодій печі (тобто на тій, яка тільки-но вийшла з ремонту). А на старій печі не дасть плану і найкращий сталевар.

— Значить, доводиться танцювати лише від печі?

Піч, звичайно, не остання річ. Недовготривала стійкість печі — лихо для виробництва. Вогнетривка цегла, яку роблять Пантелеймонівський і Часів'ярський заводи, поки що невисокої якості. Склепіння, складені з такої цегли, не витримують планової кампанії, тобто запланованої кількості плавок.

Тут за компанію треба згадати і Головне управління вогнетривів Міністерства чорної металургії України і Харківський дослідний інститут вогнетривів. Не допомагають вони заводові посилити стійкість печей. Адже навіть хвалена хромомагнезитова цегла, якої, до речі, на завод надходить мало, повинна бути міцнішою.

І все ж таки танцювати треба не від печі. Хороший догляд — важливий засіб для продовження строку служби печі. Тут багато залежить від культурно-технічного рівня кадрів. На заводі є всі можливості для навчання, а ось у школі майстрів нема групи сталеплавильників.

І всі склали руки, примирилися з тим, що сталевари не підвищують своєї ділової кваліфікації. Адже деякі з них ще не вміють технічно грамотно вести процес топлення, і минулого року кожна друга плавка проходила з порушенням технології.

— Цього боятися нічого,— заспокоює т. Слепканьов.— Це — суто формальний момент. У нас 20 процентів порушень технології, а сталі перших сортів даємо 99,4 процента.

Чи не занадто часто міняє начальник цеху чорні окуляри на рожеві?

Кожного місяця на заводі брак з'їдає тисячі тонн сталі. Інколи такого наварять, що потім не знають, куди подіти вариво.

Чому ж порушується технологія, коли на одного сталевара припадає мало не семеро опікунів: майстер, обер-майстер, начальник блока, начальник зміни, помічники начальника цеху і, нарешті, сам начальник. Як же це виходить, що в семи няньок — дитина без ока?

А виявляється, що опікуни ніяк не можуть порозумітися. Фактично вони лише «присутні при цьому». Навіть майстер намагається уникнути відповідальності, не вирішує самостійно питань, а перекладає все на інших. І поки Іван киває на Петра — сталь пересиджує у ванні.

Порушення графіка — це надзвичайна подія. А в цеху таким подіям не надають значення: чого, мовляв, буває. Часто збігається випуск плавок кількох печей Виливниць невистачає, розливати метал нікуди. Сталь холоне у ванні, а потім її бракують.

Варять сталь без аналізу, не по замовленню. Зміна канавників майстра т. Бойка запізнилася з підготовкою виливниць для печі № 1. Агрегат простояв. Сталь марки 3 довелося «перемаркувати», перевести в сталь марки 2.

А таких помарок багато.

Сталеплавильники «Азовсталі» за два роки розв'язали дуже важливу проблему: оволоділи технологією переробки високофосфористого чавуну, який виходить з керченської руди. І хотілось би, щоб вони високо тримали заводську марку, варили сталь за графіком і по марках без помарок. Бо може статися так, що без швидкісних плавок і правильної технології знову не вистачить у календарі листочків, кожен з яких важить тисячі тонн сталі.

П. ЛУБЕНСЬКИЙ,
спец. кор. Перця.

м. Жданов.
Завод «Азовсталь».

ОПТИКА ОПТИМІЗМУ

Мал. К. АГНІТА

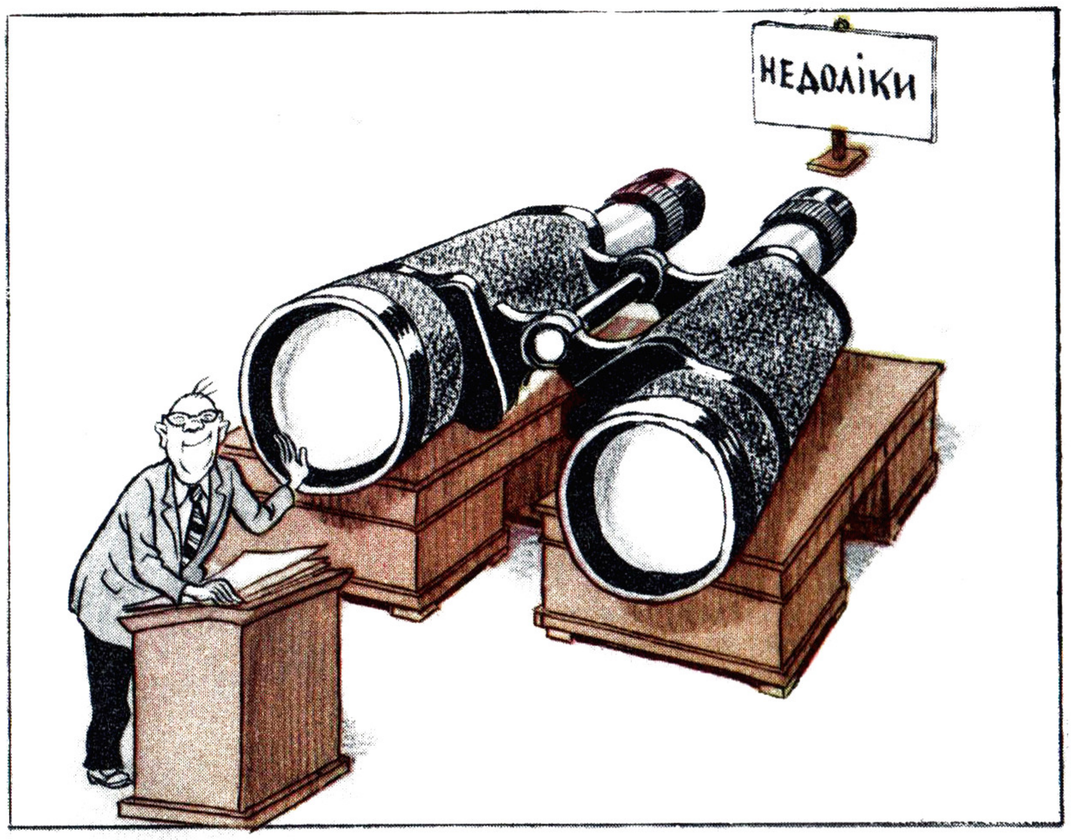

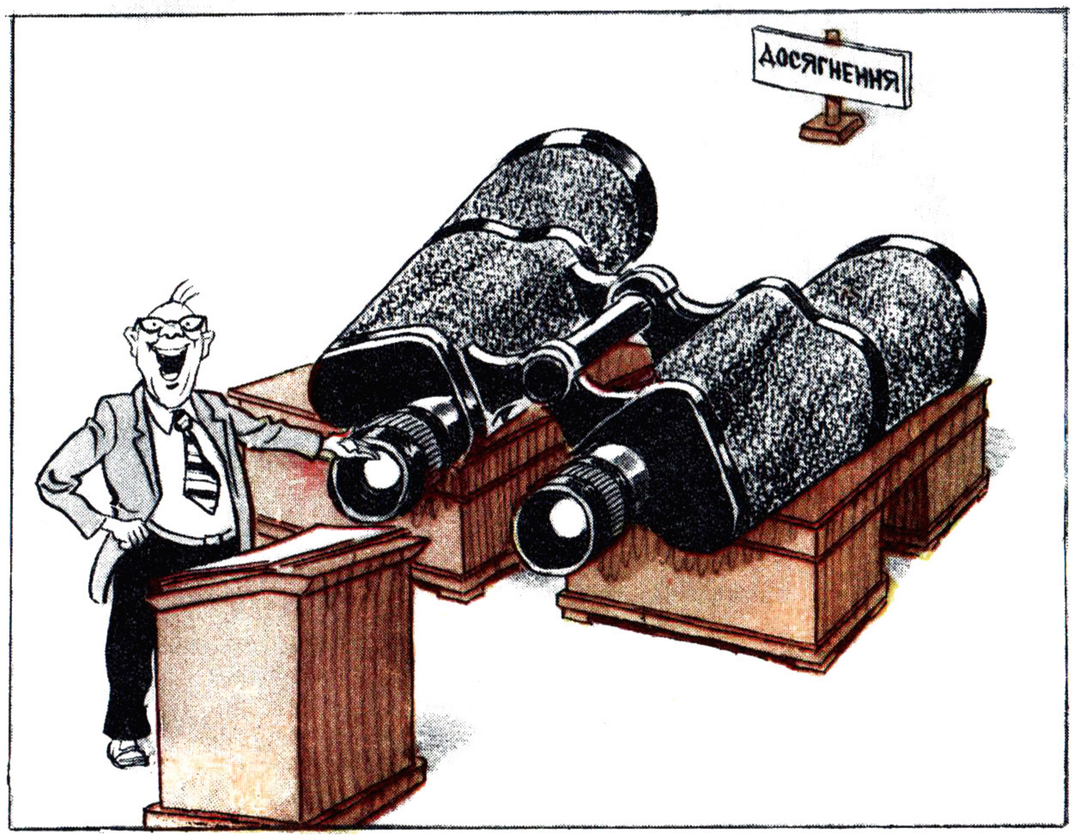

ГОЛОВА ПОЧИТУЄ...

Кирило Кирилович Коваленко керує артіллю «Червона нива» у Кремінському районі на Ворошиловградщині.

Був би він найкращим у районі головою, якби вмів так керувати, як уміє пити.

П'є він до роботи, п'є після роботи.

А в критичні моменти, коли горілка починає заважати в роботі, кидає роботу й по кілька днів у колгосп свого сизого носа не потикає.

Словом, голова цей живе, як-то кажуть, попиваючи...

Артіль відстає, у господарстві ладу немає, недоліків повно. Та на щось інше при такому керівництві, звичайно, й сподіватись годі.

У серпні минулого року гостро покритикувала голову районна газета.

Прочитав Кирило Кирилович замітку і за груди схопився:

— Пече...

Потім вихилив жбан сирівцю — перестало пекти. І про критику забув.

Згодом у газеті з'явився злий сатиричний вірш про Кирила Кириловича.

Продекламував той вірш голова і сам розсміявся.

— От критикують, бісові діти. Аж тріщить... Як горохом об стіну!

Виступила газета втретє.

— От шмагають! — відгукнувся звиклий до критики голова. — Як батогом по воді.

Недавно з'явилася в газеті четверта замітка про безладдя в артілі, Кирилом Кириловичем очоленій.

І що ж?

Анічогісінько...

Газета пописує, голова почитує. Газета критикує, а Кирило Кирилович слухає та п'є. Йому — хоч кілок на голові теши.

Почитують газету і в Кремінському райкомі партії.

— Правильна критика! — схвалює секретар райкому партії т. Рубан.

— Треба робити висновки.

Але висновків щось не видно.

Через таке ставлення райкому партії до критичних виступів свого органу газета опинилася в незавидній ролі криловського кухаря, який силкувався красномовством шкідливого кота перевиховати.

Мал. З. ТОЛКАЧОВА

Озеленення вулиць за методом деяких комунальників.

ЩО ЛИПНЕ ДО РУК

З приводу цього у Вінниці існує деяке розходження: одні запевняють, що до рук, як правило, липнуть двері й вікна, пофарбовані фарбою Вінницького «Облжитлопостачторгу». Інші — наприклад, директор «Облжитлопостачторгу» Дрейкоп, завідуючий виробництвом Шпак та бухгалтер Таксер — в один голос запевняють, що цього бути не може. Не можуть прилипати до рук лако-фарбові вироби, в які працівники «Облжитлопостачторгу» вкладають усі свої найкращі матеріали і все своє уміння.

Та недавно в це питання було внесено ясність.

Мобілізувавши все своє вміння, керівники «Облжитлопостачторгу» виготовили 1966 кілограмів густотертої вохри. Це мала бути дуже високоякісна вохра, бо, як свідчать бухгалтерські документи, на її виробництво відпущено 701 кілограм натуральної оліфи і 1265 кілограмів сухої фарби. Нікому, звичайно, не спадало на думку проаналізувати бухгалтерські документи. Зате ж, коли саму густотерту вохру піддали аналізу, то виявилося, що містить вона у собі не 701, а тільки 221 кілограм дорогої оліфи. Недодані 480 кілограмів оліфи було замінено відповідною кількістю дешевої сухої фарби.

В результаті — до рук Дрейкопа, Шпака і Таксера прилипло 10.763 крб.

Скільки прилипає до рук шахраїв на інших таких операціях, цього ще ніхто у Вінниці не підрахував. А даремно. Гроші люблять підрахунок.

Навіть, коли це — гроші крадені.

Пошта Перця

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

Пішла поміж нашими людьми слава, що кукурудза буває особливо дорідна, коли у неї сила гібридна. Дістали ми насіння гібридне, посадили кукурудзу. І вирішив я податися в Деражню, в МТС, знайти там агронома та порадитися з ним, як краще урожай ростити та доглядати. Приїхав, заходжу в контору:

— Де я можу бачити головного агронома? — питаю.

— Ви що, з неба впали, товаришу? — повернувся до мене директор МТС т. Каневський.— Хто ж в МТС агрономів тримає? Наші трактористи самі знають, як сіяти та орати. Аби тільки пальне було!..— та як засміється, як засміється...

Дотепний, видно, чоловік!

Знайшов я агрономів аж у містечку, за два з гаком кілометри від МТС. Сиділи вони над паперами, скрипіли перами, якісь довідки писали. А як узнали, що я з колгоспу, посхоплювалися з місць, обступили мене. Видно, раді свіжому чоловікові. Розпитують, що там у колгоспах робиться, як діла йдуть. Відповідав я їм, відповідав, а далі не витримав:

— А чого це ви,— питаю,— люди добрі, сидите тут? Чого в колгоспах рідко буваєте?

— А того,— розповіли мені агрономи,— що в районі нас недооцінюють, не хочуть підшукати для нас кутка в МТС, не забезпечили транспортом... На парі конячок небагато наїздиш, а на парі батьківських — ще менше. Уже навіть область наказувала директорові МТС виділити для нас машину... Нічого не допомогло. «Я сам собі хазяїн, — заявляє т. Каневський.— Нічого не виділю. Не дозволю машину ганяти...».

Отож я й хочу запитати тебе, Перче:

— Чи не схожий наш директор МТС на того хазяїна, про якого в приказці сказано: «Сам ірже, а коня береже»?

С. ГАЛКА.

Хмельницька область.

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

«Люблю грозу у теплім травні...» — писав колись поет. А ось працівники та читачі Берестечківської районної бібліотеки не дуже люблять травневу грозу, бо як тільки вона починається, в чотирьох з п'яти бібліотечних кімнат можна приймати душ, а в коридорі, до речі, через який ходить у свій кабінет і завідуючий районним відділом культури т. Плічук, утворюється справжнє море.

У кабінеті т. Плічука сухо, а щоб перейти через коридор, він одягає плащ, калоші, бере з собою парасольку. У кімнати, які займає бібліотека, він і не заглядає...

Ідуть дощі... Плачуть бібліотечні стіни і стеля... І 72 тисячі карбованців, витрачені на побудову бібліотеки, теж плачуть.

М. ГЕЛЕТА,
В. САДОВСЬКА.

Волинська область.

ЛЮБИЙ ПЕРЧЕ!

Подивись, будь ласка, на календар і скажи, чи може повернутися назад час і чи може таке бути, щоб знову настало 1 серпня 1954 року? У цей день, за договором, укладеним з Київською обласною конторою «Сільелектро», повинна була дати струм наша електростанція.

Будує ця контора у нас в колгоспі ім. Молотова давненько — ще з 1951 року, грошей з'їла чималенько — аж 470 тисяч карбованців, а кінця-краю будівництву ще й досі не видно.

Розвідай, Перче, у директора обласної контори «Сільелектро» т. Поваженка, як він розуміє свої договірні зобов'язання. Чи не вважає він бува, що це щось на зразок того, що вилами по воді писано?

І. ВАСИЛЬКОВ.

Ново-Шепелицький район,
Київської області.

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

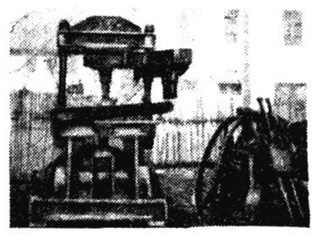

Кожен прикрашає свій двір за власним смаком: один — кущами бузку, другий — вишнями... третій — квітами. А от керівники Борщівської райспоживспілки вирішили, що найкращою прикрасою їхнього двору будуть оці машини, які ти бачиш на фотографії.

Це — верстати для формування цегли. Привезли їх до райспоживспілки ще в 1949 році та так серед двору й покинули. Лежить відтоді техніка та іржавіє. Лише діти беруть з неї все, що вона може їм дати: гвинтики, коліщатка, гайки...

Милуючись з вікна кабінету обома верстатами, голова нашої райспоживспілки т. Юркевич одну тільки думу думає: а що, коли до двох цегельних верстатів та ще кілька додати? Чи прославлять мене тоді, як багатоверстатника?

Як ти, Перче, гадаєш: прославлять чи ні?

І. ШЕВЦОВ.

м. Борщів,
Тернопільської області.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Республіканська контора «Головросжирмасло» яка міститься у Києві на Червоноармійській вулиці, № 49, ще на початку грудня 1954 року зобов'язала Сватівський маслозавод № 7 відвантажити радгоспові ім. Молотова 18 тонн макухи.

Написали ми листа директорові маслозаводу, щоб прискорив одвантаження корму, бо ж відчуваємо в ньому гостру потребу. Відповіді не одержали. Послали телеграму. Мовчить директор. Мусили звертатися до контори «Головросжирмасло». Заступник керуючого конторою т. Химич потішив нас — повідомив, що макуху вже відвантажують.

Ждали ми, ждали, нема обіцяного. Написали т. Химичу листа, але цього разу він узяв приклад з директора Сватівського заводу — не відповів. Послали йому телеграму — як води в рот набрав.

Як відомо, Перче, «Головросжирмасло» давить олію. Допоможи нам видавити з нього хоч макуху.

С. ЩЕРБАТЕНКО,
старший зоотехнік радгоспу.

Ст. Микитівка,
Сталінської області.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

★ У № 3 Перця було надруковано замітку про погану якість взуття, що його випускає 4-а взуттєва фабрика (Київ).

Відповідаючи редакції та Міністерству промислових товарів широкого вжитку УРСР, директор фабрики т. Чернишов критики журналу не визнав. Він вважає, що редакція, навівши факт лише про одну пару бракованого взуття, безпідставно звинуватила фабрику в бракоробстві.

Міністерство визнало виступ Перця правильним, а відповідь директора фабрики незадовільною. У своєму листі директорові фабрики та редакції журналу заступник міністра т. Александров навів ряд прикладів, які свідчать, що на фабриці є ще випадки випуску цілих партій недоброякісної продукції. «Це свідчить, — пише т. Александров,— що апарат відділу техконтролю зжився з існуючими на фабриці недоліками й не бореться з порушниками технологічної дисципліни». Міністерство вказало т. Чернишову на неправильне реагування на критику.

★ У тому ж номері журналу було надруковано листа про незадовільне будівництво ставка у колгоспі «Жовтнева перемога», Затурцівського району на Волині.

Начальник Волинського обласного управління сільського господарства т. Ткаченко повідомив редакцію, що наведені факти ствердились.

За незадовільну роботу начальника Волинської обласної контори «Меліоводбуд» Веретенникова з роботи знято, а головному інженерові Макарчуку оголошено догану.

★ У фейлетоні С. Олійника «Кіновибрики» (Перець № 4) писалося про незадовільне кінообслуговування населення в окремих районах республіки.

Обговоривши фейлетон, колегія Міністерства культури УРСР накреслила ряд заходів до поліпшення кінообслуговування. Зокрема, зобов'язала заступника міністра т. Мазепу, начальника Головного управління кінофікації т. Кузнецова, начальників обласних управлінь культури, насамперед, Чернігівського — т. Кошового та Сталінського — т. Осляка, усунути недоліки, про які писалося у фейлетоні, і забезпечити безперебійну роботу кіноустановок.

★ Про те, що в Прилуцькому районі на Чернігівщині не ведуть боротьби з рибалками-браконьєрами, розповідалося у фейлетоні О. Вишні «Удайбуди» (Перець № 4).

Виконком Прилуцької райради, розглянувши факти, наведені у фейлетоні, зобов'язав голів сільрад встановити суворий контроль за правильним використанням річки Удай. Райпрокурора т. Олексійчука та начальника райвідділу міліції т. Борзова зобов'язано повести рішучу боротьбу з браконьєрами.

Редактор Ф. МАКІВЧУК. РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВИШНЯ, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво ЦК КПУ «Радянська Україна». Адреса редакції: **Київ, Коцюбинського, 7.** Тел. 4-73-94, 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 8 (307) (на украинском языке). Підписано до друку 14. IV. 1955 р. Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк. 2.05 друк. арк.

БФ 05765. Друкарня видавництва ЦК КПУ «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 1410. Тираж 125 000 прим.

Відсканував Олександр Лебедєв
опрацював Олег Леськів

http://perec-ua.livejornal.com

Мал. БЕ-ША

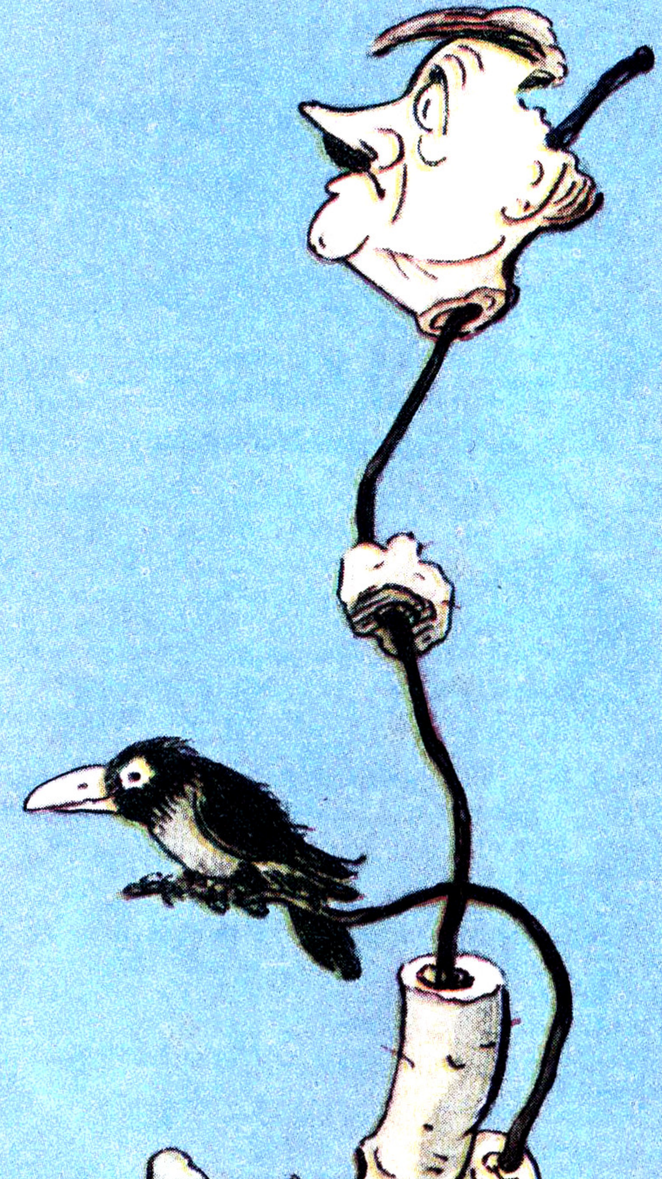

ТЯЖКІ ПОМИНКИ